

Dodelijk vergif

*Tekst : Marie Dielemans
Myriam Dielemans*

Illustratie : Muriel Dielemans

Vertaling : Johan Deconinck

D/2015, M.Dielemans, Uitgever

Geachte Collega's,

Geachte Ouders,

De doelstelling van dit fictieve verhaal dat zich afspeelt op de Zuidpool is aan de kinderen de goesting te geven om "Ambassadeur van het ijs" te worden.

Het is dus de gelegenheid om met hen concrete daden en taken te vinden om geen dodelijk vergif meer uit te stoten, wat de dood betekent van de gletsjer, het speelplein van onze twee baby pinguïns, Melvyn en Baldyn. Dit zou het logische verlengstuk moeten zijn van dit verhaal.

Anderzijds ontdekken de kinderen dat een gletsjer een ijsrivier is die langzaam vooruitgluift. Maar ze zullen zich ook laten meeslepen naar het leven op het ijscontinent : ruw maar ô zo prachtig...

Op het koude continent, was er eens een zeer onhandige toekomstige papa.

Met zijn warm, donzig buikje als bedekking, hield hij een kolos van een ei verborgen. Hij stond er zo wankel van dat hij niet durfde te bewegen.

- Mijn eerste kleintje, ik moet heel voorzichtig zijn, herhaalde hij tegen al diegenen die rondom hem lachten met zijn standbeeldhouding.

De honderden andere papa's die ook een kleintje verwachtten, maar al wat ervaring hadden, verplaatsten zich zonder moeite, ondanks hun ei. Ze stonden zelfs vrolijk te babbelen, terwijl hun vrouwtjes, de mama pinguïns, in zee rondzwommen. Deze waren op jacht naar krill en vissen die ze dan onder de vorm van olie weer zouden tevoorschijn persen om er hun pasgeboren kleintjes mee te voederen.

De broeddagen sleepten zich langzaam voort in de ijzige kou van de laatste winterdagen. Veel pinguïnkuiltjes hadden zich al uit hun ei gepikt, maar deze van Papa pinguïn liet op zich wachten. Mama pinguïn had haar eerste ei veel te laat gelegd...

- Ik heb honger, zuchtte Papa pinguïn. Als mijn kleintje nu maar vlug geboren wordt ! Zo komt zijn mama terug en dan kan ik op mijn beurt gaan vissen.

Terwijl zijn buik rommelde van de honger en Papa pinguïn stond te mijmeren over al die sappige, malse vissen die hij straks zou verorberen kwam plots een hevige, katabische wind de helling naar beneden gestoven. Dit was het alarmsignaal voor alle pinguïns om dicht opeen te gaan aanleunen. Zo bleven ze het lekker warmpjes hebben en konden ze hun pasgeboren kleintjes knusjes beschutten.

Ook Papa pinguïn trachtte bij de kudde te gaan staan, maar onhandig als hij was, verloor hij zijn evenwicht...

De wind kreeg dit in de gaten en profiteerde ervan om het ei weg te rollen !

- He ! Ho ! Wat is me dat ? Daar gaat mijn lieverdje ! schreeuwde hij het uit terwijl hij zich op zijn buik liet glijden, zijn ei achterna.

Maar door de woest waaiende wind kon niemand zijn kreten horen. Slechts een paar alleenstaande pinguïns volgden hem.

Te laat ! De wind ging zodanig tekeer met zijn ei dat het uiteindelijk in een diepe gletsjerkloof terecht kwam. Geen enkele pinguïn kon er nog bij...

Papa pinguïn stond erbij en keek ernaar... Machteloos. Dikke tranen rolden langs zijn bek, die al vlug begonnen te bevriezen. De kameraden die met hem de achtervolging hadden ingezet trachtten hem te troosten. Tevergeefs... Plots, van uit de diepe stilte van het witte continent, hoorden ze een piepklein geluidje...

- Tok, tok, tok... langzaam kwamen kleine barstjes tevoorschijn in de schaal van het ei !

In geen tijd kwamen niet één, maar twee pinguïnkukentjes het ei uitgekropen. De pinguïns er rond stonden aan het ijs genageld van verbazing.

- Kijk eens aan : een tweeling! verheugde Papa pinguïn zich.

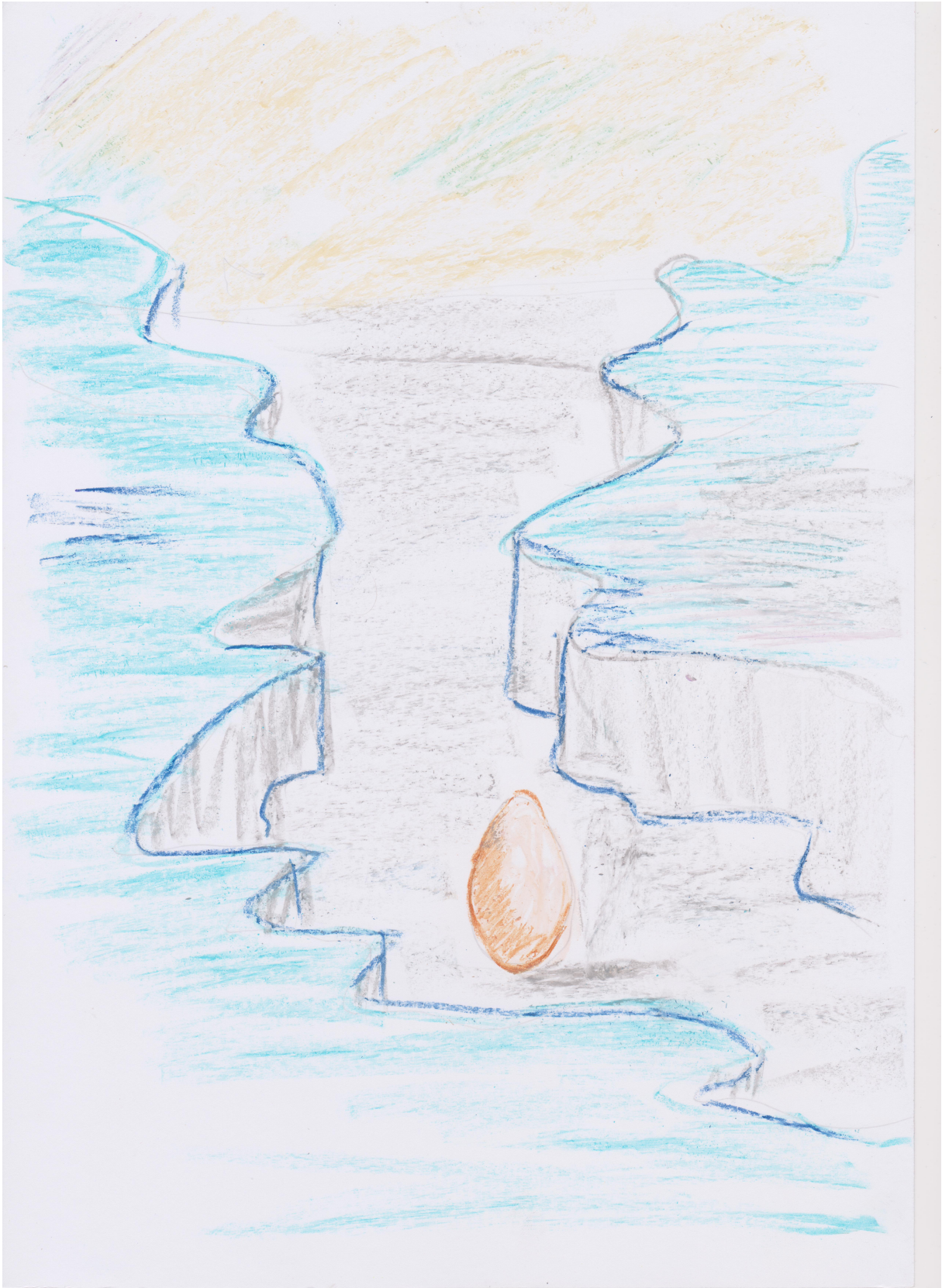
- We krijgen er rillingen van ! Dit is niet meer normaal ! schaterden de anderen die al wat ouder waren.

Ook de wind kon het niet geloven en ging nu ook liggen. In één zucht verspreidde hij het nieuws en weldra kwam een sliert nieuwsgierige pinguïns op hun buik aangeleden tot op de rand van de kloof.

- Hoe kunnen we ze daaruit halen ? vroeg Papa pinguïn bezorgd, maar ook een beetje trots. De tijd dringt en mijn kindjes zijn in gevaar !

Beteuterd en met hangende kopjes schuifelden ze één voor één weer weg. Papa pinguïn begreep dat zijn kleintjes redden onbegonnen werk was.

- Ga maar dicht bij elkaar zitten, mijn lieverdjes ! beval Papa pinguïn aan Melvyn en Baldyn die zopas geboren waren. Ik ga hulp halen !

En zo vlug hij kon trippelde hij half glijdend, half lopend weg, helemaal alleen.

Maar vandaag had hij echt veel geluk. Een eindje verderop zag hij warm ingeduffelde mensen . Ze waren de vreemde stenen aan het oprapen die uit de hemel gevallen waren.

- Dit moeten heel zeker lieve mensen zijn aangezien ze stenen rapen ! dacht Papa pinguïn. Ook ik heb een steen als cadeau gegeven aan Mama pinguïn om haar te zeggen " ik zie je graag".

Daarop ging Papa pinguïn op een ijsheuveltje staan en liet zich glijden tot hij in het midden van de groep mensen belandde. Ze waren duidelijk gestoord in hun activiteit.

Statig kroop hij dan weer recht en vroeg beleefd :

- Mijn kleintjes zijn in gevaar, zou iemand mij kunnen helpen ?

Maar de mensen verstonden niets van zijn getater. En toen de verbazing even voorbij was begonnen ze weer verder te rapen. Misschien waren ze niet zo lief als hij dacht ?

Papa pinguïn begon toen zo hard zijn pijn uit te schreeuwen dat een stomverbaasd individu één van de beschermende tentenkwalen uitgekropen die daar vlakbij stonden. Met zijn rode en zwarte kleren was hij duidelijk geen bewoner van het witte continent.

*- Dit moet de baas zijn, dacht Papa pinguïn bij zichzelf.
Hij moet mij kunnen helpen!*

In geen tijd stormde hij op hem af en prikte hem met zijn bek zo hevig in zijn benen dat hij begon te vluchten, richting de kloof waar zijn kleintjes op hem wachtten.

- Vlug, we moeten Dokter Jack helpen ! riepen de geologen door elkaar en ze lieten hun kostbare stenen achter op het ijs.

... maar Papa pinguïn liet zich niet doen. Allen volgden ze zijn spoor tot aan Melvyn en Baldyn. De wind, die nu goed begrepen had dat hij maar wat stom geweest was, verspreidde het nieuws dat de redding heel nabij was. En zo vernam ook Mama pinguïn dat haar kleintjes in een benarde positie zaten. Zo vlug als haar pootjes haar konden dragen snelde ze ernaartoe.

Toen Dokter Jack de twee pasgeboren pinguïnbaby's bibberend tegen elkaar aangehurkt zag, werd heel zijn lichaam overweldigd door een warm gevoel van zachtheid. Wat was me dat nou ? In één klap begreep hij de wanhopige taalgebaren van de ouders.

Hij voelde zich zo opgenomen in de magie van het moment dat hij dacht dat hij droomde !

- Arme kleintjes ! Dit gaan ze niet overleven ! We mogen ze niet helpen. Dit moet een wild continent blijven. Hier is het alleen de natuur die beslist. Jammer voor hen ! zei één van de steenrapers.

- Hij heeft gelijk ! antwoordden de anderen.

- Laat mijn kleintjes zo maar niet achter, alstublieft ! smeekte Papa pinguïn. Hij had nu zo'n honger dat zijn krachten helemaal op waren.

Van uit zijn betovering kwam Dokter Jack nu weer met beide voetjes op de grond. Hij dacht even na en zei :

- Akkoord, er is een verdrag dat het ons niet toelaat ! Maar ik ben toch dokter én redder. Tenslotte is het mijn beroep om alle vormen van leven te redden. Normaal is het enkel de bioloog die volgens de wet het recht heeft om die beestjes aan te raken. Maar die zal me toch niet tegenspreken !

En zo is er niets mis met dat verdrag ! Vooruit dan maar, ik haal hen zo hiernaartoe.

De geologen beseften nu ook dat ze niet naar hun hart geluisterd hadden. Met beschaamde wangen veranderden ze één na één van gedacht en besloten om dan maar een handje toe te steken bij deze delicate onderneming.

- Wat zijn ze lief ! dacht Dokter Jack luidop in een ontroerde bui toen hij het hele pinguïngezinnetje zag weg waggelen

- Dat zeg je wel ! Wat zijn ze lief ! herhaalden de geologen nu trots in koor.

- Ben jij ook redder van het ijs ? dacht Dokter Jack nu te horen terwijl hij zijn gereedschap aan het opbergen was.

- Wat warmte zou me best deugd doen, ik denk dat ik hallucinaties begin te krijgen, dacht hij bij zichzelf, Vlug nu naar andere oorden.

Maar Papa pinguïn had de vraag ook gehoord. Zijn verbazing was zo groot dat hij zijn gezinnetje liet verder wandelen en op zijn stappen terugkwam.

- Het is de gletsjer die spreekt, was zijn uitleg aan Dokter Jack... Luister, hoor je hem kreunen?

Dokter Jack kon zijn oren niet geloven en een reflex van spoedarts deed hem de volgende vragen stellen:

- Hoort u me ? Waar hebt u pijn ?

- Nergens, antwoordde de gletsjer. Ik ben een ijsrivier en normaal glijd ik langzaam naar beneden. Maar nu glijd ik veel te vlug uit mijn bedding. En kijk eens aan : al die ijsbergjes die zich afscheiden. Als het zo verder gaat blijft er van mij straks niets meer over, mompelde hij,

Uit de gereedschapstas die hij altijd en overal met zich meedraagt haalde Dokter Jack toen met een schaterlach een injectiespuit tevoorschijn.

- Mijn materiaal is veel te klein voor die ijskolos. Daarmee kan ik onmogelijk een diagnose stellen. Ik heb minstens het materiaal nodig van de glaciologen om ijskernen te kunnen opboren.

- Au ! Au ! Prikken, dat lust ik niet ! Ik had beter gezwegen ! kreunde de gletsjer die, ondanks zijn harde huid, dan toch maar een watje was...

Maar Dokter Jack had daar geen oren naar en uiteindelijk liet de ijsreus dan toch begaan.

- Wat een ramp ! herhaalde Dokter Jack meerdere keren terwijl hij de resultaten van de analyses overliep.

Met een zwaar gemoed dacht hij terug aan de berg waar hij geboren was en aan de gletsjer die hij zo vaak en zo graag beklommen had. Was ook deze de prooi van een dodelijk vergif dat hem langzaam maar zeker zou vernietigen ? Dokter Jack wou nu dringend naar huis om alles na te gaan , maar hoe kon hij hier weg? Hier zat hij nu, gevangen in het ijs, in het midden van nergens, met als enige schuilplaats die basis voor wetenschappers die ze ergens op een rots neergepoot hadden. Geen vliegtuig om hem van hieruit mee te nemen voor het einde van de zuidelijke zomer.

Met een bang hart kroop hij toen achter zijn computer en stuurde een angstige SOS de wereld rond naar alle ijsspecialisten :

- "Gletsjer aan de zuidpool in uliem gevaar - resultaten van de bloed-... euh, de ijstesten zorgwekkend - sporen van dodelijk vergif !"

Het wereldje van de wetenschappers beefde op zijn grondvesten. Overal ter wereld werden ijskernen opgeboord uit de gletsjers. En al vlug kwamen ze tot de verbijsterende conclusie : alle, maar dan ook alle, waren ze vergiftigd ! Een grotere ramp hadden ze nog nooit meegemaakt !

Dit vresefijke nieuws deed af vlug de ronde van het witte continent. En stilaan trok het leven op en rond de gletsjer helemaal weg. Daar lag hij nu te liggen, in moedeloze angst en door ledereen verlaten.

De dieren die er vroeger een rustig plekje opzochten waren allemaal gevlucht.

- Misschien is het besmettelijk ! Waarom zouden ook wij niet vergiftigd raken ? fluisterden ze.

- Een moordenaar tracht hem te doden ! 't Is gevaarlijk ! We moeten hier weg ! zegden anderen.

- Plik ! Plok ! Plik ! Plok ! weende de gletsjer zachtjes terwijl hij steeds vlugger wegsmolt en naar de zee gleed.

Een juiste diagnose stellen in een streek waar het grillige weer in geen tijd kon omslaan was geen gemakkelijke taak voor Dokter Jack. Daarom liep hij heel alleen de gletsjer op en af, telkens als het weer een beetje meezat.

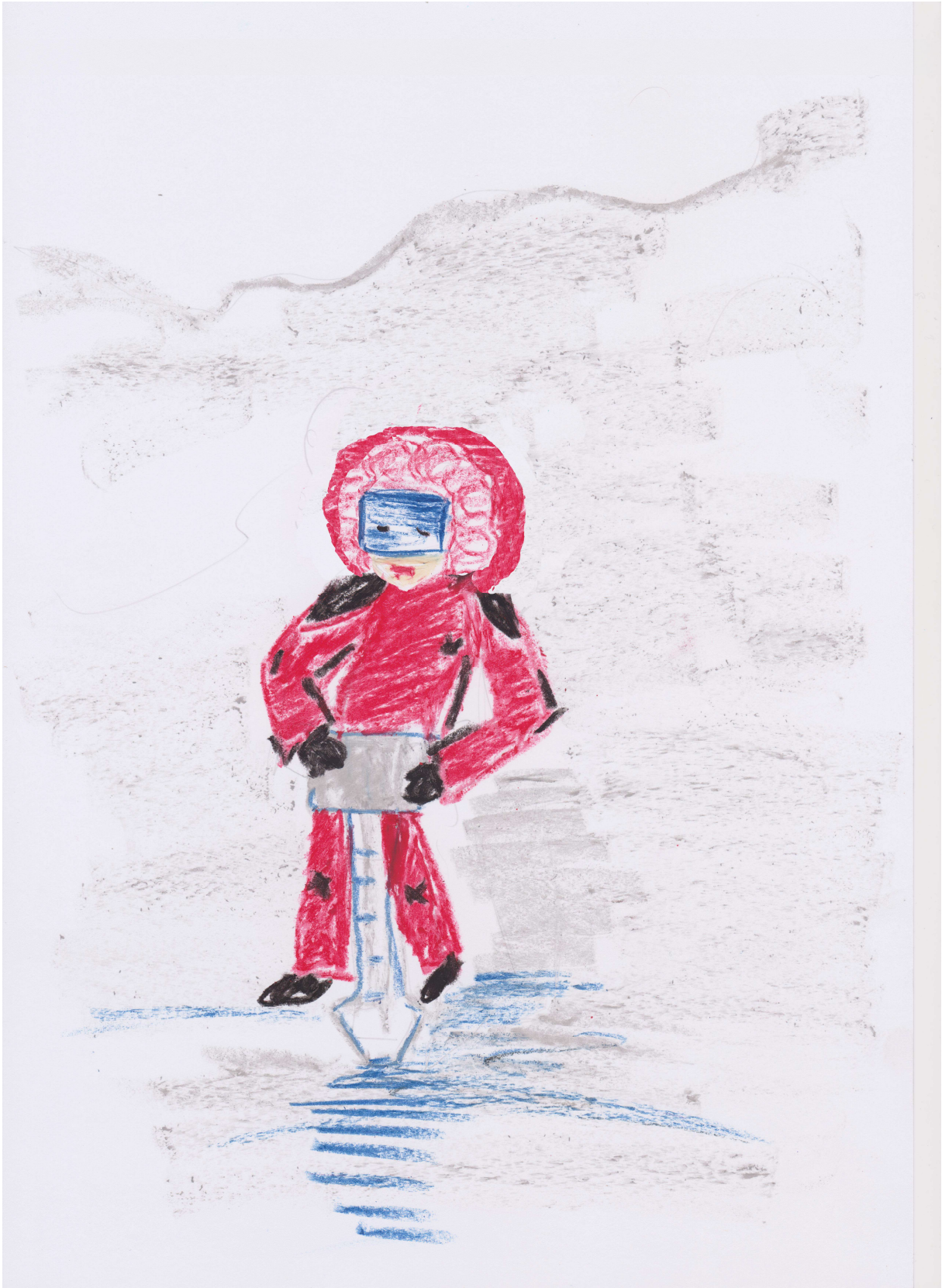
- En wat kan ik met die pietluttige stethoscoop van mij tegenover die kanjer van een gletsjer ? Hoe kan ik zo'n massa ausculteren ? vroeg hij zich af.

Toen kreeg hij een lumineus idee...

Links en rechts boorde hij gaatjes in de gletsjer en gleed er de apparaten in die hij van de seismologen ontleend had. (Dit zijn wetenschappers die de bewegingen van de aarde en van het ijs bestuderen). In de zee plaatste hij hun speciale micro's. Zo kon hij het kreunen van de gletsjer beter horen.

Op een dag merkte hij een enorme, vreemde krater op. Hij vloog naar zijn computer en via het Internet schreef hij een scan voor. En hoog in de lucht nam een satelliet een hele reeks foto's die hij onmiddellijk doorstuurde naar de wetenschappers.

Eén voor één liepen de resultaten binnen ; Dokter Jack z'n hartslag sloeg nu helemaal door.

Papa pinguïn die heel goed wist hoe moeilijk het was geweest om heel alleen hulp te halen om zijn kleintjes te redden verliet nooit de gletsjer waarop zijn tweeling geboren was.

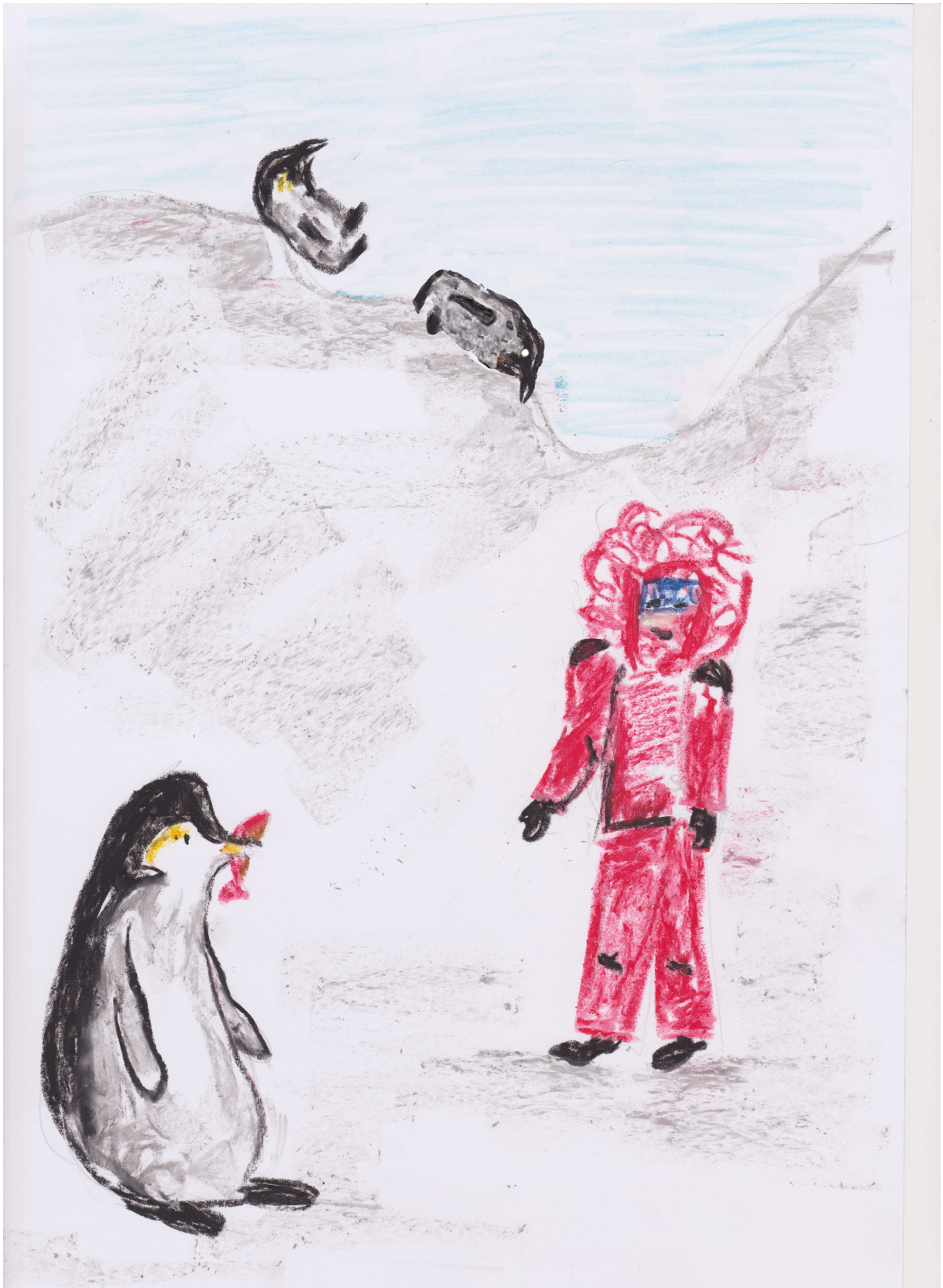
Hij ging er dikwijls met Melvyn en Baldyn naartoe om er te spelen en hen te leren hoe je sneller vooruit gaat wanneer je op je buik glijdt... Maar Melvyn en Baldyn waren geen voorbeelden van gehoorzaamheid !

En wanneer ze er waren straalde de gletsjer van blijdschap. Voor die twee zorgeloze, opgewekte kleintjes wilde hij er wet alles aan doen om niet te vlug de helling af te glijden.

Papa pinguïn bracht vaak een dikke, mollige vis mee die hij dan aan Dokter Jack gaf om hem te bedanken en met de stille hoop dat hij dan genoeg energie zou hebben.

Ook Dokter Jack koesterde die bijzondere momenten.

En zo gleeed de zuidelijke zomer langzaam voorbij, zonder veel verandering...

- Twee hongerige mondjes voeden die nooit genoeg hebben... wat een karwei ! zuchtte Papa pinguïn, terwijl hij met een maag volgepropt met vissen naar huis terug kwam gewaggeld om die dan onder de vorm van olie weer op te rispen in de opengesperde bekjes van zijn kleintjes.*
- Gelukkig is er de crèche om voor onze lieverdjes te zorgen ! antwoordde Mama pinguïn, ook met een propvolle buik.*

Terwijl ze de kortste weg namen die over de gletsjer liep kwamen ze Dokter Jack tegen. Hij leek het erg druk te hebben.

- De winter komt er aan, zei hij. Morgen gaat de basis dicht. En dit voor verschillende maanden. We gaan allemaal terug naar huis om de metingen die we hier gedaan hebben te bestuderen. Ik haal het materiaal op van de glaciologen. Ook dat van de seismologen en van de ...*

Plots werd Dokter Jack onderbroken. De gletsjer die deze woorden gehoord had lag te barsten van woede. Hij begon zo heftig te beven dat de drie vrienden in een diepe kloof terecht kwamen. Doodsbang waren ze.

Nu begon de gletsjer ook te bulderen :

- Wie wil mij vermoorden ? Wie wil mij vergiftigen ? Wie wil mij dood ?
En niemand die mij iets zegt, waarom ? Waarom laten ze mij in de steek?*

Door het ijs trilde deze hartverscheurende schreeuw zo fel over heel het witte continent dat niemand de noodkreten van de drie gevangenen kon horen.

- *Verdorie ! Mijn tas is daar boven gebleven ! raasde Dokter Jack. Zonder touw en klimmateriaal kunnen we onmogelijk uit deze kuil weg. Die duivelse gletsjer houdt ons gevangen !*
- *En onze kleintjes hebben honger! Red ons, Dokter Jack ! smeeften Papa en Mama pinguïn in koor.*
- *Onmogelijk ! En aangezien ze morgen vertrekken is iedereen op de basis druk in de weer om klaar te zijn met zijn werk. Niemand zal zien dat ik verdwenen ben voor het vertrek van het vliegtuig. En het vliegtuig mag nooit lang wachten. Ik zit dus gevangen, net zoals jullie ! antwoordde Dokter Jack.*

En hij voegde eraan toe :

- *Wat een idioot, die gletsjer ! Net nu ik weet wat hem vergiftigt. En ook hoe we hem kunnen genezen. Maar het is wel erg dringend !*

- *Wie wil mij vermoorden ? vroeg de gletsjer die nog steeds woedend was.*
- *Het dodelijke vergif dat langzaam alle gletsjers van heel de wereld vermoordt, heeft de wetenschappelijke naam "broeikasgas". En dit gas verandert in een dodelijk vergif voor jou wanneer er te veel van in de atmosfeer hangt. En dit gaat zo : dat gas is de oorzaak van de opwarming van de aarde en zo begin je te smelten. Daardoor begin je ook sneller af te glijden om dan veel te vlug af te brokkelen. Het zijn voor een groot deel de mensen die deze gassen in het luchtruim los laten door fossiele brandstoffen te verbruiken. Het resultaat van al mijn onderzoeken is dat de enige genezende behandeling is, dringend te stoppen met ze uit te stoten. Zo eenvoudig is dat, antwoordde Dokter Jack met wat opwinding in zijn stem.*
- *De mensen vermoorden me ? Zijn ze dan zo slecht ? maakte de gletsjer zich zorgen.*
- *Maar nee ! zei Dokter Jack boos omdat hij gevangen zat. De meesten onder hen weten het zelfs niet. Ze hebben alleen maar verkeerde gewoontes die ze absoluut moeten veranderen. Maar daarom moet iemand het hen zeggen. En door jouw schuld zit ik hier nu vast. En voor hoe lang nog ?*
- *Plik ! Plok ! Plik ! Plok ! weende de gletsjer in diepe spijt omdat hij hem zo kwaad gemaakt had.*

En toen, warm tegen elkaar aan genesteld, begonnen Papa en Mama pinguin van uit hun kloof hopeloos om hulp de roepen. Wie weet, zouden hun kleintjes het misschien wel horen?

De wind droeg hun geroep zo ver dat ook de kleintjes in de crèche het hoorden. Melvyn en Baldyn die nu echt honger hadden begaven zich in geen tijd op pad, zo vlug als hun pootjes hen dragen konden naar de gletsjer waar ze zich thuis voelden.

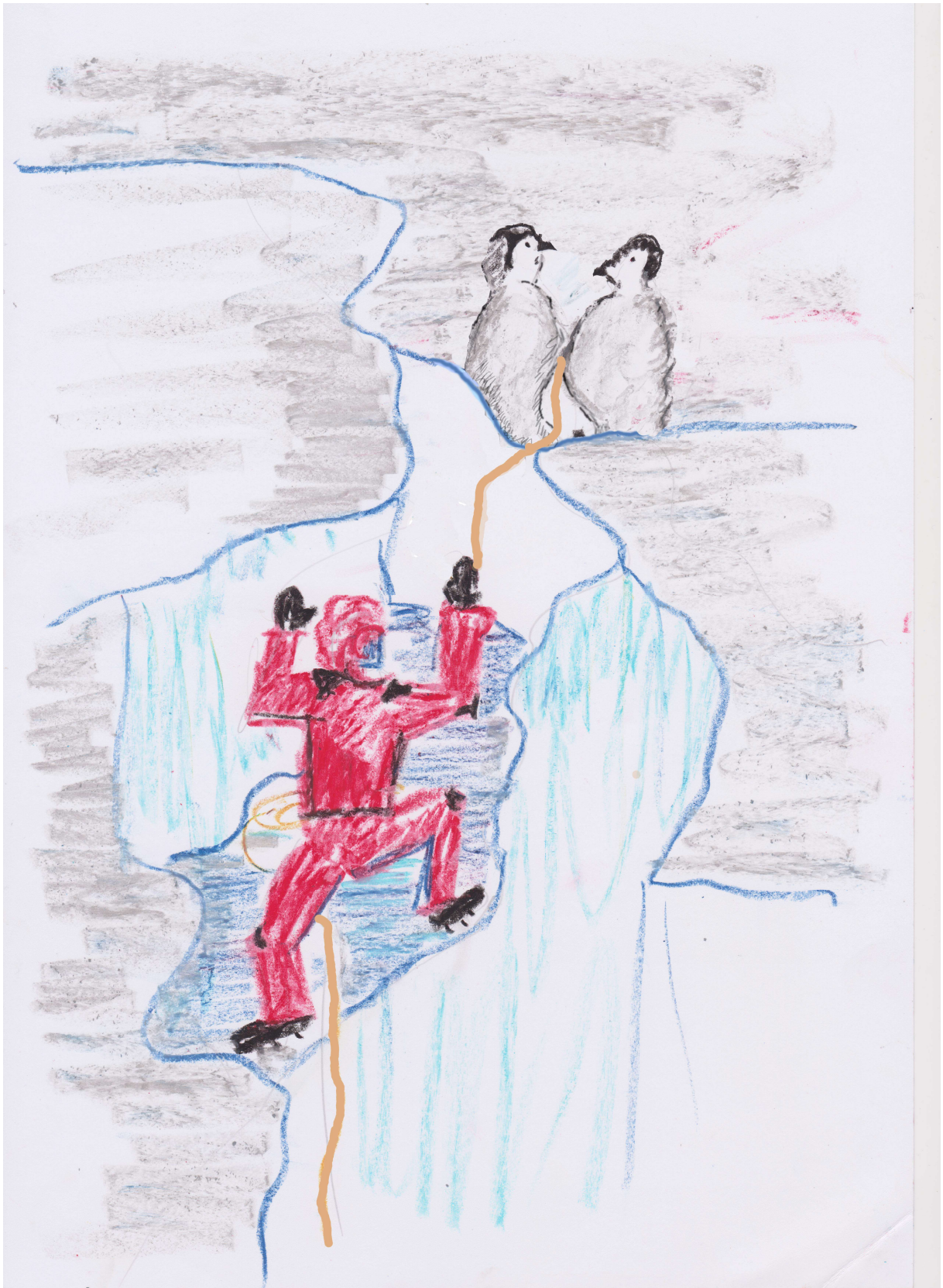
- Mijn lieverdjes, gaf Papa pinguïn hen het bevel, jullie moeten absoluut de tas van Dokter Jack vinden. Doe die met al je kracht open en werp ons het touw naar beneden !

- Ik heb al leukere spelletjes gespeeld, was Melvyn z'n eerste reactie.

- Spelen? Ah nee ! Ik heb honger ! zei Baldyn.

Maar de wind liet hen de tijd niet om de bevelen van hun Papa in vraag te stellen. In één ruk blies hij ze tot bij de tas... Zo moesten ze wel gehoorzamen. En zo werden ook zij "Redders van het lJsgebied".

Toen de drie gevangenen eindelijk bevrijd waren uit de ingewanden van de gletsjer durfde hij weer een vraag stellen :

- Dokter Jack,. wordt jlj dan toch mijn redder?

Lichtjes wervelde de wind rond Dokter Jack. Hij kreeg er rillingen van en begreep meteen hoe belangrijk de vraag van de gletsjer was.

Ook Papa pinguïn duwde aan de kar :

- Ga naar huis en wordt de redder van al de ijsgebieden over de hele wereld. Vraag aan de mensen om de fossiele brandstoffen zuinig te gebruiken en minder dat dodelijke vergif, dat onze gletsjer aan het doden is, in de lucht te laten stijgen.

Melvyn en Baldyn hadden nu hun buikje lekker vol en hadden weer tijd voor ondeugende spelletjes. Zo namen ze hun aanloop en gleden rakelings langs Dokter Jack zodat zijn mooie zwartrode anorak helemaal bespat raakte. Als bij wonder vormde zich een ijskristal dat aan zijn jas kwam bengelen, net een embleem voor een waardige ambassadeur.

Met verwondering keek Dokter Jack naar dit vreemde ereteken.

Hij was nu wel onder de indruk toen hij zei met een vleugje emotie in zijn stem :

- Ik heb een beter idee : ik wordt jullie "Ambassadeur van het ijs"!

In het vliegtuig op weg naar huis zat Dokter Jack te pronken met zijn embleem. Hij hield het steentje gekneld in zijn hand dat Papa pinguïn net voor zijn vertrek aan zijn voeten neergelegd had. "Ik hou van jou" wou hij hem daarmee zeggen in de taal van de pinguïns. Hij was er zeker van : hij zou anderen ervan overtuigen om op hun beurt " Ambassadeur van het Ijs" te worden. Zo zouden ze samen het witte continent redden.

De ideeën van alles wat we kunnen doen om gemakkelijk energie te besparen dwarrelden nu al door zijn hoofd. Maar toen ze over de gletsjer vlogen en hij nog even door het raampje van het vliegtuig keek pinkte hij een traan weg...

Nu al miste hij het witte continent !

Pedagogische wenken

1. Vragenlijst om mondeling het begrip van de tekst na te gaan.

- *Waarom is Papa pinguïn onhandig in het begin van het verhaal?*
- *Wat doet Mama pinguïn gedurende die tijd? Waarom is ze niet blij hem?*
- *Wat gebeurt er met het ei? - Waar laat de wind dat ei terechtkomen?*
- *Wat gebeurt er terwijl Papa pinguïn dikke tranen laat rollen?*
- *Hoeveel kleintjes worden er geboren? Hoe heten ze?*
- *Zullen de pinguïns er in slagen om Melvyn en Baldyn uit de kloof te bevrijden?*
- *Wat doet Papa pinguïn dan? Vertel.*
- *Wie komt hij dan tegen op het ijs?*
- *Zullen ze hem onmiddellijk helpen? Wat doet Papa pinguïn om ze tot bij de kleintjes te brengen?*
- *Waarom aarzelen de wetenschappers om de kleintjes te helpen?*
- *Zullen ze die uiteindelijk redden? Wie heeft die beslissing genomen en waarom?*
- *Nadat de redding geslaagd is hoort Dokter Jack een stem. Wie spreekt en wat vraagt hij?*
- *Wat is een gletsjer (= een ijsrivier)*
- *Wat zijn de symptomen (tekens) van de ziekte van de gletsjer?*
(Hij glijdt te vlug uit zijn bedding en het afbrokkelen van de ijsbergen gaat te snel.)
- *Vertel alles wat Dokter Jack doet om de ziekte van de gletsjer te vinden.*
- *Wat ontdekken ze bij het onderzoeken van het ijs? (dodelijk vergif voor het ijs)*
- *Is de gletsjer van het witte continent de enige die ziek is?*
- *Kent Dokter Jack dat dodelijke vergif?*
- *Wat is het geneesmiddel om de gletsjer weer gezond te maken?*
- *Wat vraagt de gletsjer aan Dokter Jack net voor zijn vertrek, en ook aan Papa pinguïn, aan de wind, aan Melvyn en Baldyn?*
- *Wat belooft Dokter Jack? ("AMBASSADEUR VAN HET IJS" te worden.)*

2. En nu jouw beurt.

- *Zou jij Dokter Jack willen helpen en ook "Ambassadeur van het Ijs" willen worden?*
- *Wat is de taak van een Ambassadeur van het Ijs?*
(Antwoord: de opwarming van de aarde bestrijden en zo de gletsjers en het pakijns redden)
- *Wat moeten we doen om de opwarming van de aarde tegen te gaan? (Antwoord: we moeten minder broeikasgassen in de atmosfeer laten stijgen of uitstoten, want die zijn een dodelijk vergif voor de gletsjers. Daarom moeten we minder fossiele brandstoffen gebruiken.)*
- *Wat, denk jij, zijn de gemakkelijke daden die je kan stellen en die Dokter Jack zal voorstellen zodra hij terug thuis is?*
  1. *Ik doe het licht uit wanneer ik een kamer verlaat.*
  2. *Ik zet de computer en het televisietoestel helemaal af en laat ze dus niet in standby-modus. Ik laat ook niet de oplader van mijn GSM in het stopcontact wanneer die de mobiel niet oplaadt.*
  3. *Ik herinner mijn ouders eraan zo weinig mogelijk de airconditioning in de auto te gebruiken.*
  4. *Ik raad mama aan een deksel op de kookpotten en - pannen te plaatsen terwijl ze kookt.*
  5. *Ik raad ook mama aan streekproducten te kopen, en niet deze die van ver per vliegtuig ingevoerd worden, want vliegtuigen kwetsen de aarde meer dan we denken.*
  6. *Om me te wassen neem ik een douche in plaats van een bad, zo gebruik ik minder warm water.*
  7. *Voor lange afstanden verkies ik te reizen per trein, liever dan per vliegtuig.*

8. Ik spreek met mijn vrienden en burens af om samen te reizen, in dezelfde wagen en wanneer het mogelijk is, loop ik wat meer...

9. Ik sluit de deuren om de warmte binnen te houden, of ik trek een trui aan, zo is het niet nodig de verwarming hoger te zetten.

10. Ik sorteer het afval alvorens het in de vuilnisbakken te gooien opdat ze dat afval zoveel mogelijk zouden kunnen recyclen, Er wordt minder energie gebruikt bij het recyclen dan bij het maken van nieuwe producten.

- Wat voor blazoens of kentekens heeft zich aangeklampt aan Dokter Jack zijn anorak, wat hem tot "Ambassadeur van het ljs" promoveert? (Antwoord : een ijskristal)

- Als jij fossiele brandstoffen bespaart, dan wordt ook jij " Ambassadeur van het ljs" en dan mag ook jij zo'n kenteken dragen.

Je kan nu oefenen met het tekenen van een ijskristal dat je dan naast je naam kan plaatsen op <http://www.contespedagogiques.be>

3. Besluit

Het knutselen van deurhangers zal hen in staat stellen zich te herinneren wat ze kunnen doen om energie te besparen

<http://www.contespedagogiques.be>

Wanneer ze die geknutselde hangers aan de deuren hangen zullen de kinderen zowat overal laten zien wat je zoal kan doen en zodoende anderen aanzetten om ook "Ambassadeurs van het ljs" te worden.

***"Wanneer een groot aantal gewone mensen
op een groot aantal kleine plekjes
een groot aantal kleine dingetjes veranderen,
dan kunnen ze de wereld veranderen."***

Friedrieh Nietzsche

Opgedragen aan :

*- **Claude Lorius**, glacioloog, ontving een gouden medaille van het CNRS, pionier van het onderzoek op Antarctica, ontdekker van het verband tussen de geschiedenis van het klimaat en de samenstelling van onze atmosfeer dankzij de luchtbellens die gevangen zitten in het ijs.*

Staat altijd klaar om de kinderen te sensibiliseren voor de problemen rond het klimaat en hun de passie over te brengen van het ijsgebied ;

*- Dokter Jack, alias **Jacques Richon**, Ambassadeur van het Ijs, specialist in spoedeisende geneeskunde op de Princess Elisabeth basis op Antarctica. Elk jaar antwoordt hij met enthousiasme via Skype op de vragen van de kinderen. Zo opent hij voor hen een reële en sprookjesachtige deur die uitgaat op het ijscontinent ;*

- als diegenen die dankzij simpele daden en handelingen om energie te besparen, reeds "Ambassadeurs van het Ijs" zijn of zullen worden.

*Voor hun wetenschappelijke,
efficiënte en kostbare bijstand,
maar vooral voor hun aanwezigheid aan onze zijde,*

van harte DANK

*- aan **Claude Lorius**, glacioloog, gouden medaille van het CNRS, lid van de "Académie des Sciences" (Wetenschappelijke Academie) ;*

*- aan **Nathalie Vanisacker**, landbouwingenieur, wetenschappelijk verantwoordelijke bij de International Polar Foundation ;*

*- aan **Gauthier Chapelle**, doctor in de biologie, medestichter van Biomimicry Europa AISBL ;*

*- aan **Jacques Richon**, FMH chirurg, specialist in spoedeisende geneeskunde, berggids, Sion (Zw.) en expeditiearts op poolbasis Princess Elisabeth Antarctica.*

*- aan **Alain Hubert**, poolreiziger en Voorzitter van de International Polar Foundation.*